

ISSN: 3060-4613

13.00.00	13.00.06	01.00.00
13.00.01	13.00.07	02.00.00
13.00.02	13.00.08	03.00.00
13.00.03	13.00.09	09.00.00
13.00.04	07.00.00	10.00.00
13.00.05	19.00.00	11.00.00

№6/2025

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogik, psixometodologik va tabiiy fanlarga
ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 796 sahifa,
5-iyun, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulسانам Нематовна – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Umarova H.O. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'lifi vaziri

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabiiev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'idoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lif universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

Gafurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)

Somurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarkand iqtisodiyot va servis institute dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'lifi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rindosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'lifi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulسانам Нематовна – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Umarova H.O'. – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

Qирғизбояев А. К. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabihev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali Oliy attestatsiya komissiyasining 26-08-2024-yildagi №11-05-4381/01-Kengash tavsiyasiga ko'ra, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning tadqiqot ishlari yuzasidan dissertatsiyalarining asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Asos: OAK Pedagogik texnologiyalar va psixologik tadqiqotlar bo'yicha ekspert kengashi tavsiysi (29-10-2024-y.; №10); OAK Tartib-qoida komissiyasi qarori (30-10-2024-y., №10/24); OAK Rayosatining qarori (31-10-2024-y., №363/5).

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №136361

MUNDARIJA

Iqim o'zgarishi muammolari va "yashil ko'nikmalar"ning rivojlanishi.....	14
<i>Abdurashit Karimovich Avliyaqulov</i>	
TTJlardagi qizlarni qo'llab-quvvatlash, mavjud ijtimoiy-axloqiy muammolarni hal etish bo'yicha ilg'or xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish.....	18
<i>Xasanboy U. Abdusamatov</i>	
Integrativ yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy va tahviliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishning asosiy omili	26
<i>Jalilov Nodirjon Azamatovich</i>	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning sibling munosabatlari diagnostikasi.....	30
<i>G'ayibova Nargiza Anorbayevna</i>	
Oliy ta'lif muassasalarida ta'lif sifati va samaradorligini oshirishning muhim omillari	33
<i>Hakimova Gulmira To'xtatoshevna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni muzej pedagogikasi vositasida rivojlantirishning pedagogik-psixologik jihatlari.....	37
<i>Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi</i>	
Iqtisodiy savodxonlikni oshirishda o'zbek tilining ta'siri	41
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna</i>	
Сторителлинг как инструмент формирования ценностных ориентаций старшеклассников.....	44
<i>Умрихина Виктория Игоревна</i>	
Формирование эстетических предпочтений учащихся музыкальных школ в условиях инклюзивного образования на основе стилевого подхода	52
<i>Aхунова Умида Ойбековна</i>	
Sun'iy intellektning ta'limga integratsiyasi: o'qitish va boshqaruvdagi o'rni	55
<i>Abduxamidova Muyassar Xalimjon qizi</i>	
Buxorodagi jadidchilik harakatining o'ziga xosligi va maktablardagi ta'lif tizimi.....	60
<i>Axrorov Ixtiyor Doniyorovich</i>	
Inklyuziv ta'lif sharoitida imkoniyati cheklangan bolalarning moslashuvida oila va matabning roli	63
<i>Dadaboyev Jahongir Sherdil o'g'li</i>	
Влияние длительной госпитализации на образовательную траекторию ребенка: междисциплинарный подход	67
<i>Сайфутдинова Насиба Нурматовна</i>	
O'yinning bola faoliyati sifatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.....	75
<i>Otasheva Lola Shoto'rayevna</i>	
Psixologik tadqiqotning umummetodologik va xususiy metodologik tamoyillari	78
<i>Xodjimatova Nazira Toshmatovna, Mallayeva Gulshoda Maxmudjonovna</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bo'lgan bolalarni ijtimoiy hayotga tayyorlashda inklyuziv ta'lifning o'rni	81
<i>B. Xusniddinova</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida loyihibaviy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish	85
<i>Zulaykho Samatovna Ro'ziyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutq ko'nikmalarini dars jarayonida rivojlantirish texnologiyasi	89
<i>Xudaybergenova Nawrizbiyke Qanat qizi</i>	
Sonlarni obrazlar bilan bog'lash orqali mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi.....	92
<i>Kaleeева Sarbinaz Turkmenbaevna</i>	
Methodology of Teaching English to Preschool Children	96
<i>Khurshida Tojimurodova</i>	
Malaka oshirish jarayonida yo'riqchilarning kasbiy kompetentligini takomillashtirishning ijtimoiy zaruriyati..	100
<i>Ch. B. Nalibayeva</i>	
O'qituvchilarining o'quvchilar bilan hamkorlik munosabatlari	103
<i>G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi</i>	
Falsafada haqiqatni izlash: empirizm va rasionalizmning o'rni	106
<i>Boymirzayeva Xurshida Sobirovna</i>	

Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun axborot bilan ishlashni o'rgatishning didaktik asoslari	110
Ismoilov Ravshan Yakubjon o'g'li	
An Evaluation of the Impact of The Theme-Based Approach on Young Learners' Speaking Development..	113
Khamraeva Gulchekhra Ibrakhimovna	
O'smirlar o'rtaida o'zaro hamkorlikni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar	118
Majidov Jasur Baxtiyarovich, Xolmatova Dilorom Vahobjon qizi	
Informatika fanini o'qitishda mobil dasturiy vositalaridan foydalanish imkoniyatlari	123
Jo'rayev Ilhom Isxoqovich	
Muqimiylar asarlari vositasida talabalarda kitobxonlik tizimini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish	126
Muxlisa Satriddinovna Muhibdinova	
Korpus lingvistikasida lingvostatistik tahlil metodi	132
Nuritdinov Abrorbek Sayiddin o'g'li	
Bo'lajak o'qituvchilarni ruhlantirish va o'ziga bo'lgan ishonchini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	136
Umarova Feruzabonu Bobir qizi, Samandarova Dildora Javlon qizi	
Tizimli-faoliyatli yondashuv asosida umumpedagogik akt kompetentlikni shakllantirish muammosining nazariy-metodologik jihatlari.....	139
Saloxiddinova Umidaxon Mansurjon qizi	
Nutqiylar kamchiliklarni kamaytirishda o'yinlarning o'rni.....	143
Jabborova Oltinoy	
Matn bilan ishlash bosqichlari va ularning ingliz tilini o'rgatishdagi didaktik ahamiyati	146
Soliyev Umidjon Yulchivoyevich	
Talim tizimini boshqarishda talabalar boshqaruving qiyosiy tahlillari	150
Uzaqov Nomozali Hamdamovich	
Zamonaviy ta'limga muassasalarida pedagoglarning boshqaruv malakasini rivojlantirish yo'llari	153
Z. M. Zarifova	
Rossiya imperiyasining Surxon vohasi qishloq xo'jaligi va irrigatsiya tizimidagi siyosati tarixi	159
Abdurashidov Anvar Abdurashidovich	
Maktabgacha ta'limga tashkilotlari katta guruh tarbiyalanuvchilarini badiiy adabiyot bilan tanishtirish texnologiyalari.....	164
Axmadaliev Sidiqjon Yigitlevich	
Ota-onalarning ta'limga sifatiga ta'siri.....	167
Axmadqulova Ozodaxon Xamidullo qizi	
Surxon voxasi toponomiylarining tarixshunosligi.....	170
Boyoyeva Sitora Ro'zimaxmatovna	
O'zbek etnopedagogikasi rivojlanishining nazariy asoslari.....	174
Davlatova Shaxnozaxon Doniyor qizi	
Sihatgohlarda davolanuvchilar salomatligini saqlashda jismoniy tarbiya vositalaridan samarali foydalanish texnologiyalari.....	178
Ganiyev Suxrob Abduvali o'g'li, Ergashov Shoxrux Yusuf o'g'li	
Ikkinchi jahon urushi davrida Surxon vohasi ayollarining maorif va madaniyat sohasiga qo'shgan munosib hissalari.....	183
Hakimova Muyassar Rashidovna	
Kitob mutolaasining pedagogik-psixologik asoslari	188
Il'yasova Dilshoda Akmal qizi	
O'zbekiston tarixini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, Turkistondagi siyosiy jarayonlar, Turkiston muxtoriyati.....	191
Isaev Oybek Axmed o'g'li	
Boshlang'ich ta'limga ona tili fanidan mustaqil ishlarni tashkil etishda matnlar ustida ishlash metodikasi	195
Iskandarova Maftuna Quvondiq qizi	
Sinfdan tashqari tadbirdorda o'smir yoshdagagi o'quvchilarning ijtimoiy tashabbuskorligini tarbiyalash metodi.....	199
Latipova Nigoraxon Isakovna, Ibraimov Xolboy Ibragimovich	
Tarixni o'rganishda yordamchi tarixiy fanlarning ahamiyati	202
Maxmatkulova Nozikoy Choriyevna	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ СОДЕРЖАНИЕ	Increasing the Efficiency of Economic Education Through Project-Based Educational Technologies ..... 210 <i>Nurmatova Maftuna Ilkhamovna</i> Rassom O'rol Tansiqboyev asarlari vositasida maktabga tayyorlov guruhi bolalarini tabiat manzarasini chizishga o'rgatish..... 213 <i>Po'latov Foziljon Usibjonovich</i> Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida lingvistik kompetensiyasini rivojlantirishdam raqamli ta'lim vositalarining o'rni..... 216 <i>Qayumova Odinaxon Buvaryim qizi</i> Milliy o'zlikni anglashni shakllantirishning pedagogik asoslari..... 219 <i>Sa'dullayeva Sarvinoz Ubadullo qizi</i> Neyrodinamik gimnastikalar yordamida o'quvchilarning matematik tafakkurini rivojlantirish..... 223 <i>Sanobar Ibragimovna Kenjayeva</i> Talabalarni ma'nnaviy tarbiyalash diagnostikasi va korrektsiyasi..... 228 <i>Saotmuradova Zebo Yuldashevna</i> Musiqiy-nazariy fanlarni o'qitishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llashning xususiyatlari .... 232 <i>Shukurova Nilufar Gayratovna</i> Maktabgacha ta'lif direktori shaxsiy kompetensiyasini rivojlantirish bo'yicha ilg'or xorijiy tajribalardan foydalanish..... 237 <i>Ravshanova Nargiza Norboevna, Suvonova Sohiba Eshquvvat qizi</i> Surxon vohasining ijtimoiy hayotida sog'lomlashtirish oromgohlarining o'rni ..... 241 <i>Tilovov Qorjov Bekbayevich</i> O'quvchilarning ma'nnaviy immunologik tarbiyasini shakllantirishning ilmiy asoslari ..... 248 <i>Toshmamatova Shoxsanam Muzaffar qizi</i> Theoretical Foundations, Essence, Content and Forms of Economic Education for Students of Grades 5-6 of Secondary Schools ..... 251 <i>Turakhanov Oybek Davlatalievich</i> Tarbiyachining shaxsiy fazilatlari va pedagogik mahorati ..... 257 <i>Usarova Muborak Xabibulla qizi, Abduraxmanova Matluba Kamoliddin qizi</i> Boshlang'ich ta'lifda kommunikativ yondashuvga asoslangan o'qitish metodlarini takomillashtirish usullari..... 260 <i>Xoliqova Matluba Mardon qizi</i> Xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish jarayonini takomillashtirishning shakl, metod va vositalari ..... 263 <i>Xudoqulova Sevara Yorqul qizi</i> Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ma'nnaviy tarbiyasida xalq pedagogikasi an'analaridan foydalanish ..... 266 <i>Yunusova Dildoraxon Xikmat qizi</i> Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirish..... 270 <i>Yusufaliyeva Gulnora Abdurahmonovna</i> Способы и средства обучения ценности времени в младших классах (на уроках русского языка).... 275 <i>Ниязова Хилола Хаят кизи</i> Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования ..... 278 <i>Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи</i> 5–7-sinflar ingliz tili darsliklaridagi muloqot matnlarining tahlili..... 281 <i>Abdumurodova Dilnoza Azimjon qizi</i> Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining intellektual ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning mazmuni..... 284 <i>Abduraxmonova Noila Nasim qizi</i> Boshlang'ich ta'lif yo'nalishida tabiiy fanlar nazariyasi va metodikasi fani rivojlanish tarixi ..... 289 <i>Abduraxmonov Zaribjon Mansurovich, Umaraliyeva Baxtilaxon Raxmonali qizi, G'ofurova Zarnigorxon Shuxratovna</i> Informatika darslarida o'quvchilarni ma'nnaviy-axloqiy tarbiyalashning nazariy asoslari ..... 293 <i>Ahmadova Kamola Ahmad qizi</i> Methodology for Increasing the Efficiency of Training 10–12-Year-Old Tennis Players ..... 297 <i>Akhmedova N. I.</i> Musiqa ta'limi yo'nalishi talabalarida ingliz tili fani doirasida kasbiy-muloqotni rivojlantirish tamoyillari ..... 301 <i>Ashurova Zulayxo Erkinovna</i>
--	--

Pedagogik oliy ta'limda "tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" modulini o'qitishning pedagogik va metodik xususiyatlari.....	306
Boliyeva Lola Shukurovna	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	309
Rahmon Ernazarov	
Maktabgacha ta'limda kompyuter texnologiyalari orqali bolalarning intellektual rivojlanishini ta'minlash	313
G'ułomova Muxlisa Ulug'bek qizi	
Maktabgacha ta'lim muassasasida huquqiy tarbiyani amalga oshirish yo'llari.....	317
Karimova Umida Sharopovna	
Raqamli ta'lim muhitini shakllantirish asosi sifatida kichik maktab o'quvchilariga informatika va axborot texnologiyalarini o'qitishning o'quv-uslubiy ta'minoti	322
Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich, Aliyev Mahmud Muso o'g'li	
Использование личностно-ориентированных образовательных технологий в дошкольном образовании	327
Мирзатова Гулшода Худойбердиева	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish mohiyati.....	332
Najmuddinova Saodat Abduvohid qizi	
Ta'lim jarayonida mozaika texnologiyasi asosida bo'lajak o'qituvchilarning intellektual kompetentligini rivojlantirish.....	335
O'rinnov Rustambek Yoqubjonovich	
Oilaviy munosabatlarga ijtimoiy-psixologik ta'sirlar va ularning ahamiyati	340
Otanazarova Muhayyo Uktamova	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari sharoitida bolalarning harakat faoliyatini maqsadli rivojlantirish texnologiyasi	344
Radjapova Gulbahor Mamatraimovna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarini shakllantirish metodik muammo sifatida...	348
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Voleybol sport seksiya mashg'ulotlarini tashkil etishda ishlab chiqilgan ilmiy-metodik dastur va anketa so'rovi natijalari tahlili	352
Sulaymonov Jahongir Solijonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining adabiy va nutqiylar kompetensiyalarni rivojlantirishda interfaol va kollaborativ metodlar qo'llanilishi	361
Temirova Iqbol Sadriddinovna	
Zamonaviy gumanitar bilimlarda "axborot kompetentligi" tushunchasining tarixiy-mantiqiy tahlili.....	365
Xoshimova Xulkaroy Xoshimjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish metodikasini takomillashtirish.....	369
Yuldasheva Mehriniso Ochchildiyevna	
Gumanitar fanlarda milliy folkloridan foydalanishning ahamiyati.....	372
Abduxakimova Maxfuza Abduraxmonova	
Методика усовершенствования коммуникативной толерантности детей в процессе изучения русского языка и литературы в начальных классах	376
Toшматова Мукаррам Джумановна, Дадаева Фируза Акрамовна	
Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования	380
Turdiyulova Эъзозхон Эркинжон кизи	
Формирование коммуникативных умений учащихся младших классов средствами филологических наук	383
Хожиева Малика Хусnidдиновна	
The Formation of Syntactic Paradigmatics.....	388
Turdiyeva Nilufar Anvarovna	
Oliy ta'limda zoologiya fanini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	391
Xonnazarova Mamlakat To'iqinovna	
O'zbek kurashchilarining kurash usullari va taktik harakatlarini o'zlashtirish darajalari.....	395
Qon'irbaev Dastan	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida atrof olamga nisbatan mas'uliyatliklikni takomillashtirish mexanizmi	399
Abdulhakimova Fotima Turduqil qizi	
Maktabgacha yoshdag'i bolalar kreativ fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik qonuniyatları	403
Abdusattorova Umida Abdusamat qizi	
Raqamli dasturiy vositalari asosida organik kimyo fanini o'qitish jarayonini tashkil etish yo'nalishlari	406
Ametova Guljamilya Elbrusovna	
Fanlararo aloqadorlik asosida tayanch kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari...	410
Babayeva M. A.	
Rahbarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishni boshqarish chora-tadbirlari.....	413
Bagmatov Davlatjon	
Rivojlanayotgan davlatlarda ota-onva farzand munosabatlari.....	418
Bobojanova Nazira Merganboy qizi	
Huquqiy fanlarni innovatsion o'qitish usullarining afzallikkleri	422
Dauletbaeva Jadiraxan Aliy qizi	
Ona tili o'qituvchilarining nutqi bilan bog'liq muammolar va unga doir yechimlar.....	426
G. Do'stmurodov	
Barqaror rivojlanish kontekstida maktabgacha ta'lif: bolalarda ekologik ongni shakllantirish.....	430
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna	
Duduqlanishni bartaraf etishda kompleks yondashuv	433
Ibroximova O'g'iloy Inomjon qizi	
Transformatsiya-lashayotgan jamiyatda yoshlarning shaxsiy resurslari va psixologik barqarorligi	437
Irisbayeva Qunduzxon	
Talabalarda kasbiy kreativlik ko'nikmalarini shakllantirish samaradorligi va uning natijalari	440
Ismanova Ma'mura Abdumo'minovna	
Maktabgacha yoshdag'i serebral falajli bolalarda nutq va motorikani rivojlantirish	444
Isodullayeva Iqboloy Sodiqjonovna	
Talabalarning intellektual-kognitiv salohiyatini rivojlantirishda kredit-modul tizimining pedagogik jihatlari ..	447
J. Otepbergenov	
Yashil suvo'tlar (Chlorophyta) bo'limini o'qitish metodikasi	451
M. N. Xayitova	
Bo'lg'usi pedagoglarda empatik kompetensiyalarni rivojlantirish: zamonaviy yondashuvlar va amaliy strategiyalar	457
Mambetkarimova Indira Polatbaevna	
An Analysis of the Present-Day use of English Folklore in Education.....	460
Maxsudaliyeva Ranokhon Bakhodir qizi	
Yoshlarda kasbiy motivatsiyani shakllantirishning psixologik xususiyatlari	463
Mirzaxmatova Sayyora Saydaxmatovna	
Kasbiy kompetensiya tushunchasi va uning mohiyati	466
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna	
Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari	471
Norquvatova Diyora Davron qizi	
Zamonaviy ta'lilda inkyuziv yondashuvlar: o'qituvchilarning kasbiy tayanchlarini takomillashtirish.....	475
Olimova Nodirabegim Ibrohimjon qizi	
Jadidlar ta'lif orqali jamiyatni o'zgartirishga intilganlari, ularning maqsadlari va erishilgan natijalar.....	479
Omonov Asliddin Sunnatovich	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	481
Rahmon Ernazarov	
Boshlang'ich ta'lif – inson kamolotining ilk poydevori!	485
Ravshanova Ra'no Raup qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish	489
Saidova Dilnoza Baxtiyor qizi	
Mental arifmetika orqali bolalar intellektini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	493
Saydallyeva Umidabonu Sharifjon qizi	
Innovatsion ta'lif sharoitida boshlang'ich sinf ona tili darslarining samaradorligini oshirish muammosi	496
Sharipova Sevara Erkin qizi	
CEFR doirasida arab tilida yozma nutq kompetensiyasini baholash mezonlari va amaliy usullar	499
Sindarova Malika Aziz qizi	

<p>VARK ta'lrim modelining pedagogik oqibatlari .....</p> <p>Temirova Mushtariybonu</p> <p>Kasbiy rivojlanish soatlarida boshlang'ich sinf o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirish ..... 507</p> <p>Temirova Rushana Ravshan qizi, Nishonova Durdon Olimjon qizi</p> <p>Teaching on Empty: Burnout Challenges in Elt Classrooms .....</p> <p>Usmanova Nilufar Xasan qizi</p> <p>Ona tili ta'limiini tashkil etish jarayonining ilmiy-nazariy tendensiyalari..... 514</p> <p>Uzoqova Maftuna Abdirazzoqovna</p> <p>Критическое мышление в контексте эмоционального интеллекта..... 518</p> <p>Нажмудинова Мадина Халимовна</p> <p>Реформа образовательной системы для повышения качества и доступности образования, как одна из целей устойчивого развития ..... 521</p> <p>Аскарова Ф. А.</p> <p>Yengil atletika sport turida uzunlikka sakrovchilarni mashg'ulot jarayonida tezkor-kuch sifatlarini rivojlantirish uslubiyati..... 528</p> <p>Ro'zmetov Rasul Tangirberganovich</p> <p>Nutq – ijtimoiy taraqqiyot omili sifatida: maktabgacha yoshdagi bolalarda shakllanish bosqichlari va yondashuvlar .....</p> <p>Sharipova Guzel Sodiqovna, Xabibullayeva Maftunaxon Vaxobjon qizi</p> <p>Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida multimedia vositalari orqali nutq madaniyatini shakllantirish modeli .....</p> <p>Aduvaliyeva Farida Salimjon qizi</p> <p>Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik hamkorlikda tarbiyalash tendensiyalari .....</p> <p>Abirova Umida Nazarovna</p> <p>Tanqidiy fikrlash: tushunchasini tahliliy idrok etish .....</p> <p>Akabirova Mexriniso Baxtiyorovna</p> <p>Nutq nuqsoniga ega bolalar diqqat xususiyatlari .....</p> <p>Akbarova Ziyoda Qurbonjon qizi</p> <p>Milliy tarbiya asoslari fanini o'qitishning amaliyotdag'i holati .....</p> <p>Alisher Tursunov</p> <p>Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi asosiy omillar va ularni bartaraf etish yo'llari .....</p> <p>Beketov Nurselt Aljan o'g'li</p> <p>Boshlang'ich sinf o'quvchilarining atrof-muhitga ekologik munosabatini oshirishda ekskursiya mashg'ulotlarini o'tkazishda raqamli texnologiyalarning o'rni .....</p> <p>Bovanova Umida Abduvahabovna, Meliqulova Oybahor Farhod qizi</p> <p>Neyropedagogika va zamonaviy ilmiy yondashuvlar .....</p> <p>Duschanova Nilufar Sabirbayevna</p> <p>O'yin texnologiyasi asosida bolalarda muloqot madaniyatini rivojlantirish .....</p> <p>Eshmuratova Gauxar Maxsudovna</p> <p>Maktabga tayyorlov guruhi bolalarida konstruksiyalashga oid ko'nikmalarni shakllantirish .....</p> <p>Eshonqulova Ma'suda Xabibovna</p> <p>Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantirish markazlaridagi ta'limiylar faoliyatlarni kuzatish va tahlil qilish metodikasi..... 573</p> <p>Fayziyeva Mabudaxon Muxammadjonovna</p> <p>Duduqlanuvchi bolalar nutqini rivojlantirishda logopedik texnologiyalarning o'rni .....</p> <p>Mahkamova Umida Abdusattorovna</p> <p>Kurash mashg'ulotlarining o'quvchilarni axloqiy tarbiyalashdagi roli: an'anaviy sportning pedagogik imkoniyatlari..... 579</p> <p>Muratov Muzaffar Shermamatovich</p> <p>Autizm sindromli bolalarni maktab ta'limga tayyorlashda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishda korreksion ishlari..... 582</p> <p>Nabiyev Ravshanjon Shavkatjon o'g'li</p> <p>Sharq ma'rifatparvarlari va ularning gender tengligi haqidagi qarashlari .....</p> <p>Norimonova Gulmira Ulug'bek qizi</p> <p>Sport vositasi orqali yoshlar o'rtaida ekstremizmnинг oldini olish yo'llari va mexanizmlari..... 589</p> <p>Nosirova Dilnoza Sobirovna</p>	<p>503</p> <p>507</p> <p>511</p> <p>514</p> <p>518</p> <p>521</p> <p>528</p> <p>532</p> <p>535</p> <p>539</p> <p>543</p> <p>547</p> <p>550</p> <p>554</p> <p>558</p> <p>564</p> <p>567</p> <p>570</p> <p>573</p> <p>576</p> <p>579</p> <p>582</p> <p>586</p> <p>589</p>
---	---

Sportchilarning individual funksional xususiyatlariga asoslangan mashg'ulot yuklamalarini optimallashtirish yo'llari	593
Olimov Shahobiddin Maribboy o'g'li, Sulaymonova Maktuba Xusan qizi	
Kasbiy sifatlarini takomillashtishda raqamlı texnologiyalar foydalanish.....	597
Otanazarova Mohira Xamidbekovna	
Biologiya fanining ta'limgagi o'rnii va o'qitishdagi muammolar.....	601
Pulatova Elmora Kadirovna	
Boshlang'ich sinf darsliklaridagi antroponimlarning funksional, leksik, semantik, morfologik tadqiqi	606
Qarshiyeva Gulbahor Shamil qizi	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarni shakllantirish metodik muammo sifatida .	609
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Professional Standards for Pre-Service Teachers.....	613
Sardor Rakhmanov	
Ta'limi raqamlashtirish sharoitida bo'lajak texnologiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik imkoniyatlari	619
Sayidova Muxtaram Xamidullayevna	
Ingliz tilini o'rgatishda multimodal yondashuv asosida ta'limiyl videolardan foydalanish strategiyasi	623
Soljonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini matn ustida ishlash ko'nikmalarini shakllantirishda interfaol metodlardan foydalanish.....	628
Sotiboldiyeva Shoxista Jaloliddin qizi, Shodmonqulova Sevara Rahmonqul qizi	
O'quv-tarbiyaviy vaziyatlarni loyihalashtirish asoslarida talabaning tarbiyaviy jihatlarini takomillashtirish ..	632
Temirov Ma'ruf Shuhrat o'g'li	
Tikuv buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirishning avtomatlashtirilgan tizimlari fani orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari.....	638
Umarova Fotima Abduraximovna	
Bo'lajak o'qituvchilarda xalq pedagogikasi vositasida milliy xarakter xususiyatlarini shakllantirish omillari.....	641
Usmonova Muattar Bahadirjonovna, Hasanboyeva Kamola Dilmurod qizi	
Raqamli ta'lim texnologiyalarning bugungi kunda ta'lim sohasidagi qo'llanilishi	647
Xamroyeva Madina Dadajonovna, Umarov Husan Lazizi o'g'li	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsions klasterlarni boshqarishni takomillashtirish.....	650
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarini o'qitish metodikasi va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga oid tadqiqot ishlarining tahlili.....	655
Xodjaniyazova Shoxsanam Ergash qizi	
O'tkir Hoshimovning "Tushda kechgan umurlar" romanida inson va uning ruhiyati	660
Xolmatova Ro'zixon Akmaljon qizi	
Talabalarda liderlikni shakllantiruvchi ijtimoiy-pedagogik omillar	663
Xoshimova Muazzamxon Zaynalobidinovna	
Creative Games and Project-Based Learning in Physics Lessons	666
Yorqinbek Abduraimjanovich Mamatokhunov	
Teoreticheskie osnovy i prakticheskoe primenenie kompetentnostnogo podkhoda v obuchении fizike	670
Abdulhakim Xakimov	
Роль инклюзивной игровой деятельности в социальной адаптации детей с инвалидностью дошкольного возраста	673
Плиева Руслана Владимировна	
"Beruniy asri" yoxud Beruniyning xarizmatik qobiliyati va uning boqiy ilmiy merosi	676
Saifnazarov Ismoil, Sultonov Tursinboy	
Znachenie наблюдения и педагогической диагностики в инклюзивном образовании.....	682
Turgunova Nilufar Abdusalomovna	
Maktabgacha yoshdagи bolalarning ekologik dunyoqarashini shakllantirish texnologiyalari	685
Xaydarova Shaxlo Narzullayevna, Azimova Gulmira Xayrullayevna	
Diolog kultur в рассказе "Келинка" галины ширяевой: гендерная и этнокультурная перспектива..	689
Чернова Татьяна Алексеевна	
Ijtimoiy va gumanitar fanlarning pedagogik ahamiyati: Xo'ja Vali avlodlari misolida	692
Umurov Sharif Rajabovich	

Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning ilmiy-metodik asoslari: didaktik yondashuvlar va ilg'or ilmiy modellarning tahlili.....	695
Umarova Zaxro Abduraxim qizi	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda innovatsion yondashuvga oid dolzorb masalalar	701
Sharofat Juraqulova Baxtiyorovna	
Bo'lajak ingliz tili mutaxassislarining sun'iy intellekt kompetensiyasi.....	704
Ibragimova Hilola Bahodirjon qizi	
Oliy ta'lim muassasalarini talabalari orasida kurash sport turini keng rivojlantirish.....	709
Ochilov Elbek Olimovich	
Muhandislik grafikasi ta'limida talabalarining grafik ishlarni bajarish ko'nikmalarini rivojlantirish.....	712
Ashirboev A. O., Muxamedjanova G. J.	
Futbol mashg'ulotlarida o'quvchilarda jamoaviy ruhni pedagogik usullar bilan rivojlantirish	715
Axmedjanov Shuhrat Boltayevich	
Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida nutqiy va lingvistik kompetensiyalarini shakllantirish	718
Bamullayeva Shodiyona Nasrullo qizi	
Umumiy o'rta ta'lim o'quv dasturlarining sifat va samaradorligini oshirishning nazariy hamda ilmiy asoslari	721
Esanov Muzaffar Xoshimovich	
Bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion pedagogik faoliyatga tayyorlash texnologiyalari	726
Eshmuminova Dilshoda Iskandarovna	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida pedagogik yondashuvlarning roli	730
Jumanova Iroda Shokirjon qizi	
Arab xattotlik san'atining rivojlanishi	733
Mamarajabov Mirqosim Ramazon o'g'li	
Educational Effectiveness of the Question-and-Answer Technique in Working With English Texts	737
Muradulloyeva Sevinch Sohibjon qizi	
Boshlang'ich sinf matematika va geometriya darsliklarida STEAM yondashuvi asosida o'qitishning imkoniyatlari	740
Nazarova Shahzoda	
Boshlang'ich ta'lim o'quv jarayoniga sun'iy intellektni tatbiq etishning metodik asoslari (sinfdan tashqari ishlar misolida)	744
Nigmatullayeva Matluba Izatullo qizi	
Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining o'quvchilarda ijtimoiy faoliytkni shakllantirishdagi pedagogik imkoniyatlari	748
Normaxmatov Ilhom Zayniddinovich	
Boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining imkoniyatlari	751
Qurbanov Sanjar Rajabboevich	
Sportchi salomatligini baholashda zamonaviy texnologiyalar	754
Samandarov A. X.	
Sport tashkilotlari uchun marketing, e-marketingning foydalari	758
Samatov Javlonbek Abdukayumovich	
Futbol o'yinlari orqali o'quvchilarda jismoniy tarbiya pedagogikasining ahamiyati	762
Sattarov Qarshiboy Norqulovich	
Kichik mакtab yoshidagi bolalarda lingvistik kreativ intellektni shakllantirishning pedagogik shartlari	765
Shodiев Rizamat Davronovich, Jabborova Maftuna Komil qizi	
Ota-onalar bilan samarali hamkorlikni tashkil etishda direktorning strategik yondashuvi	770
Tog'ayeva Shahnoza Shavkatovna	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa tinglash	774
Xodjayeva Nilufar Latipovna	
Talabalarda kitobxonlik madaniyatini targ'ib qilish orqali sog'lom fikrlarni shakllantirish masalasi	778
Xudayberanova Nargisa Qurbanbayevna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati	782
Xursanova Marjona Baxtiyor qizi	
Sun'iy intellekt – bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilari ta'limini modernizatsiya qilish vositasi sifatida	785
Yoqubaliyeva Dilafro'z Payzidin qizi	
Tibbiy pedagogika: kasbiy ta'limda sog'lom turmush tarzi shakllantirishning psixopedagogik asoslari	788
Ziyatov Muhammad Namazovich	
Интерактивное обучение в развитии личности и критического мышления студентов	792
Рысова Галия Байбулатовна	

JISMONIY TARBIYA MASHG'ULOTLARIDA PEDAGOGIK YONDASHUVLARNING ROLI

Jumanova Iroda Shokirjon qizi

Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Jismoniy tarbiya va sport kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada jismoniy tarbiya mashg'ulotlarda pedagogik yondashuvlarning ahamiyati tahlil qilinadi. Pedagogik metodlar orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish, mashg'ulotlarning samaradorligini ta'minlash va tarbiyaviy natijalarga erishish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari mashg'ulot jarayonida individual yondashuv va interaktiv usullarning ijobji ta'sirini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya, pedagogik yondashuv, motivatsiya, ta'lim metodlari, o'quvchilar, tarbiya, mashg'ulotlar.

Abstract: This article analyzes the importance of pedagogical approaches in physical education sessions. It discusses the possibilities of enhancing student motivation, increasing the effectiveness of training, and achieving educational outcomes through pedagogical methods. The research results confirm the positive impact of applying individual approaches and interactive techniques during the educational process.

Key words: physical education, pedagogical approach, motivation, teaching methods, students, education, training sessions.

Аннотация: В данной статье анализируется значение педагогических подходов на занятиях по физическому воспитанию. Рассматриваются возможности повышения мотивации учащихся, повышения эффективности занятий и достижения воспитательных результатов посредством применения педагогических методов. Результаты исследования подтверждают положительное влияние индивидуального подхода и интерактивных методов в учебном процессе.

Ключевые слова: физическое воспитание, педагогический подход, мотивация, методы обучения, учащиеся, воспитание, занятия.

KIRISH

Jismoniy tarbiya fani nafaqat o'quvchilarning jismoniy salomatligini mustahkamlash, balki ularni tarbiyalash va shaxs sifatida shakllantirishda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayonda pedagogik yondashuvlar – ta'lim berish usullari, o'quvchilarga individual e'tibor qaratish, tarbiyaviy va ma'naviy qadriyatlarni singdirish metodlari muhim o'r'in tutadi. Zamonaviy ta'lim tizimida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarning sifatini oshirish uchun pedagogik metodlarni takomillashtirish, o'quvchilarning faolligi va motivatsiyasini kuchaytirish zarur. Shu bois, pedagogik yondashuvlarning o'rni chuqur o'rganilishi lozim.

Jismoniy tarbiya nafaqat o'quvchilarning jismoniy sog'lig'ini mustahkamlash, balki ularning tarbiyaviy, ijtimoiy va psixologik rivojlanishiga ham xizmat qiladi. Zamonaviy ta'lim tizimida jismoniy tarbiya mashg'ulotlari o'quvchilarning jismoniy faolligini oshirish, sog'lim turmush tarzini shakllantirish hamda shaxsiy fazilatlarni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Biroq bu jarayonning samaradorligi ko'p jihatdan pedagogik yondashuvlarning to'g'ri tanlanishiga bog'liq. Pedagogik yondashuvlar mashg'ulotlarning mazmuni, metodlari va o'quvchilarga ta'sir ko'rsatish mexanizmlarini belgilab beradi. Shu bois, jismoniy tarbiya mashg'ulotlarda samarali pedagogik yondashuvlarni qo'llash nafaqat o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini oshirish, balki ularning ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishi va motivatsiyasini kuchaytirishda ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Ushbu maqolada jismoniy tarbiya mashg'ulotlarda pedagogik yondashuvlarning o'rni va ularning o'quvchilarga ko'rsatadigan ta'siri ilmiy tahlil etiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARI

Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida pedagogik yondashuvlarning roli ko'plab mahalliy va xorijiy tadqiqotchilar tomonidan ilmiy tahlil etilgan. Ushbu yondashuvlar orqali o'quvchilarning jismoniy faolligi, motivatsiyasi va ta'limga bo'lgan munosabatiga ijobjiy ta'sir ko'rsatish mumkinligi aniqlangan.

Abdullayev S. jismoniy tarbiya darslarida pedagogik yondashuvlarning o'quvchilarning harakat faolligini oshirishdagi rollini yoritgan. U interaktiv va differensial yondashuvlarning o'quvchilarda jismoniy ko'nikmalarni shakllantirishda samarali ekanligini ilmiy asosda isbotlab bergen.

Karimova M. esa pedagogik yondashuvlarni ta'lim jarayonining markaziy elementi sifatida ko'rib, individual yondashuvlar orqali o'quvchilarni ruhiy va ijtimoiy rivojlantirish imkoniyatlarini tahlil qilgan. U ta'limgagi zamonaliv metodlar, xususan, o'yinli mashg'ulotlar orqali o'quvchilarni faol jalb etish usullarini ko'rsatgan.

Rahimov D. tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarida metodik yondashuvlarning didaktik asoslari tahlil etilgan bo'lib, pedagogik yondashuvlarning jismoniy tayyorgarlik va sog'iom turmush tarziga ta'siri chuqur o'rganilgan.

Xorijiy tadqiqotlar ham bu yo'nalishda muhim ahamiyatga ega. Smith J. o'z asarida pedagogik yondashuvlarning turli yoshdagи bolalar uchun moslashtirilishi kerakligini ta'kidlab, moslashuvchan ta'lim dizaynlarining samaradorligini dalillar bilan isbotlagan. U individual yondashuvlarning o'quvchilar o'z-o'zini anglashiga va o'zini baholashiga ta'siri borligini ko'rsatgan.

Shuningdek, Johnson P. sport ta'limalda motivatsiyani shakllantirishda pedagogik yondashuvlarning ahamiyatini tahlil qilgan. U rag'batlantirish, maqtov va konstruktiv baholash usullarining o'quvchilarda o'z-o'ziga ishonch hissini kuchaytirishdagi o'rniiga alohida e'tibor qaratgan.

Ushbu tadqiqotda pedagogik yondashuvlarning jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini samaradorligiga ta'sirini aniqlash maqsadida sifat va miqdoriy usullar qo'llanildi. Pedagogik yondashuvlarni baholash maqsadida maksiatlarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida qatnashgan o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida so'rovnoma o'tkazildi. So'rovnomada interaktiv metodlar, individual yondashuv, rag'batlantirish usullari va o'quvchilarning motivatsiyasiga oid savollar jamlangan. Shuningdek, mashg'ulot jarayonini kuzatish orqali pedagogik yondashuvlarning amaliy qo'llanilishi tahlil qilindi. Olingan ma'lumotlar statistik usullar yordamida qayta ishlanib, tahlil qilindi.

Tadqiqotda pedagogik yondashuvlarning jismoniy tarbiya mashg'ulotlari samaradorligiga ta'sirini aniqlash maqsadida sifat va miqdoriy metodlardan kompleks tarzda foydalanildi. Sifat metodlari doirasida o'quvchilarning pedagogik yondashuvlarga munosabati, faolligi va motivatsiyasi intervylar hamda kuzatuvalr orqali o'rganildi. Miqdoriy yondashuvlar esa o'quvchilarning jismoniy tayyorgarlik darajasi, mashg'ulotlarga bo'lgan ishtiroqi va natijalarini test sinovlari hamda so'rovnomalar orqali baholashga yo'naltirildi. Tadqiqot 10–15 yoshdagи maktab o'quvchilari o'rtasida o'tkazildi.

Tahlili bosqichda Excel va SPSS dasturlari yordamida statistik tahlil amalga oshirildi. Olingan natijalar grafiklar va jadvallar ko'rinishida tizimlashtirildi. Kuzatuv davomida o'quvchilarning mashg'ulotlarga faolligi, qatnashuv darajasi va pedagogik yondashuvlarga nisbatan reaksiysi qayd etildi. Ma'lumotlar tahlili natijasida pedagogik yondashuvlarning nafaqat jismoniy ko'nikmalarga, balki motivatsiyaga va ta'limga qiziqishga ham sezilarli ta'siri aniqlangan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, pedagogik yondashuvlar jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida o'quvchilarning faolligi va motivatsiyasini sezilarli darajada oshiradi. Interaktiv metodlar, masalan, o'yin shaklidagi mashg'ulotlar va guruqli ishlar o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi. Individual yondashuv esa har bir o'quvchining qobiliyatlarini va imkoniyatlarini inobatga olib, o'quv jarayonini yanada samarali qiladi. O'qituvchilarning pedagogik ko'nikmalari va didaktik yondashuvlari mashg'ulot sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Rag'batlantirish tizimlari esa o'quvchilarda o'ziga ishonch va mas'uliyat hissini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, pedagogik yondashuvlarni tizimli va samarali qo'llash jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. O'quvchilar orasida o'tkazilgan so'rovnoma natijalari mashg'ulotlarga bo'lgan qiziqish va motivatsiyaning o'sishini ko'rsatdi. Pedagogik kuzatuvalr natijasida esa o'quvchilarning mashg'ulotlarda faol ishtirok etishi va jismoniy ko'nikmalarini yaxshilashda aniq ijobjiy o'zgarishlar qayd etildi. Test sinovlari orqali olingan ma'lumotlar jismoniy tayyorgarlik darajasining o'sishini va ko'nikmalarning yaxshilanishini tasdiqladi. Shu bilan birga, individual yondashuvlar qo'llanilganda o'quvchilarning

o'ziga bo'lgan ishonchi oshib, ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishi kuchaydi. Natijalar pedagogik yondashuvlarning o'quvchilarining nafaqat jismoniy, balki ruhiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham ta'sir qilishini ko'rsatdi.

Olingen natijalar pedagogik yondashuvlarning jismoniy tarbiya sohasida o'quvchilarining nafaqat jismoniy, balki tarbiyaviy rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Shuni aytish mumkinki, faqat texnik mashqlarni takrorlash bilangina emas, balki o'quvchilarining ruhiy holati, qiziqishi va ijtimoiy muhitini hisobga olish orqali mashg'ulotlar yanada samarali bo'ladi. Shuningdek, o'quvchilarining individual ehtiyojlariha moslashgan yonda-shuvlarni qo'llash orqali ularning mashg'ulotlarga bo'lgan qiziqishini oshirish mumkin. Bu esa uzoq muddatda sog'lom turmush tarzini shakllantirishga xizmat qiladi.

Pedagogik yondashuv turi	Ijobiy Ta'sirlari	Kamchiliklari	Takliflar
Interaktiv darslar	O'quvchilarining qiziqishini oshiradi	Ba'zan vaqt yetishmasligi	Dars vaqtini optimal rejalashtirish
Individual yondashuv	Har bir o'quvchining imkoniyatlarini hisobga oladi	Resurslar yetishmasligi	Qo'shimcha o'qituvchi yoki yordamchi zarur
Guruhlarda ishslash	Jamoaviy ruh va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlanitiradi	Ba'zi o'quvchilar faol ishtirok etmaydi	O'quvchilarini teng taqsimlash
O'yin metodlari	O'quvchilarda raqobat va qiziqishni oshiradi	Ba'zan ortiqcha raqobat	Raqobatni ijobiy tomonga yo'naltirish
Nazorat va baholash	O'quvchilar faoliygini kuzatishda samarali	Doimiy nazorat stress keltirishi	Baholashni rag'batlantiruvchi usullar bilan almashtirish

XULOSA VA TAKLIFLAR

Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida pedagogik yondashuvlar o'quvchilarining jismoniy va ruhiy rivojlanishi, shuningdek, motivatsiyasini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ta'lim jarayonida interaktiv va individual yondashuvlardan keng foydalanish, o'qituvchilarining kasbiy malakasini oshirish hamda rag'batlantirish tizimini samarali tashkil etish tavsiya etiladi. Kelgusida pedagogik innovatsiyalarni jismoniy tarbiya fani doirasida chuqurroq o'rganish va amaliyotga tatbiq etish zarur.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, samarali pedagogik metodlardan foydalanish o'quvchilarining jismoniy tayyorgarligini oshirish, motivatsiyasini kuchaytirish va ta'lim jarayonida faol ishtirok etishini ta'minlashda asosiy omillardan biridir. Interaktiv va individual yondashuvlar o'quvchilarining qiziqish va ishtiyoqini kuchaytirib, ularning ijtimoiy hamda psixologik rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli, jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini tashkil etishda pedagogik yondashuvlarni uzlusiz takomillashtirish, shuningdek, zamonaviy va innovation metodlarni joriy etish muhim hisoblanadi. Bu esa o'quvchilarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish hamda ularning jismoniy madaniyatini rivojlanishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdullayev S. Jismoniy tarbiya pedagogikasi. Toshkent, 2020.
2. Karimova M. Pedagogik yondashuvlar va ularning ta'limgagi o'rni. Samarcand, 2019.
3. Rahimov D. Jismoniy tarbiya va sport metodikasi. Toshkent, 2021.
4. Smith J. Educational Approaches in Physical Education. New York, 2018.
5. Johnson P. Motivation and Teaching Methods in Sport. London, 2019.

-
- 13.00.00** Pedagogika fanlari
  - 13.00.01** Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'lilotlar tarixi
  - 13.00.02** Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03** Maxsus pedagogika
  - 13.00.04** Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05** Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06** Elektron ta'lif nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07** Ta'limda menejment
  - 13.00.08** Maktabgacha ta'lif va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09** Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00** Tarix fanlari
  - 19.00.00** Psixologiya fanlari
  - 01.00.00** Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00** Kimyo fanlari
  - 03.00.00** Biologiya fanlari
  - 09.00.00** Falsafa fanlari
  - 10.00.00** Filologiya fanlari
  - 11.00.00** Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.